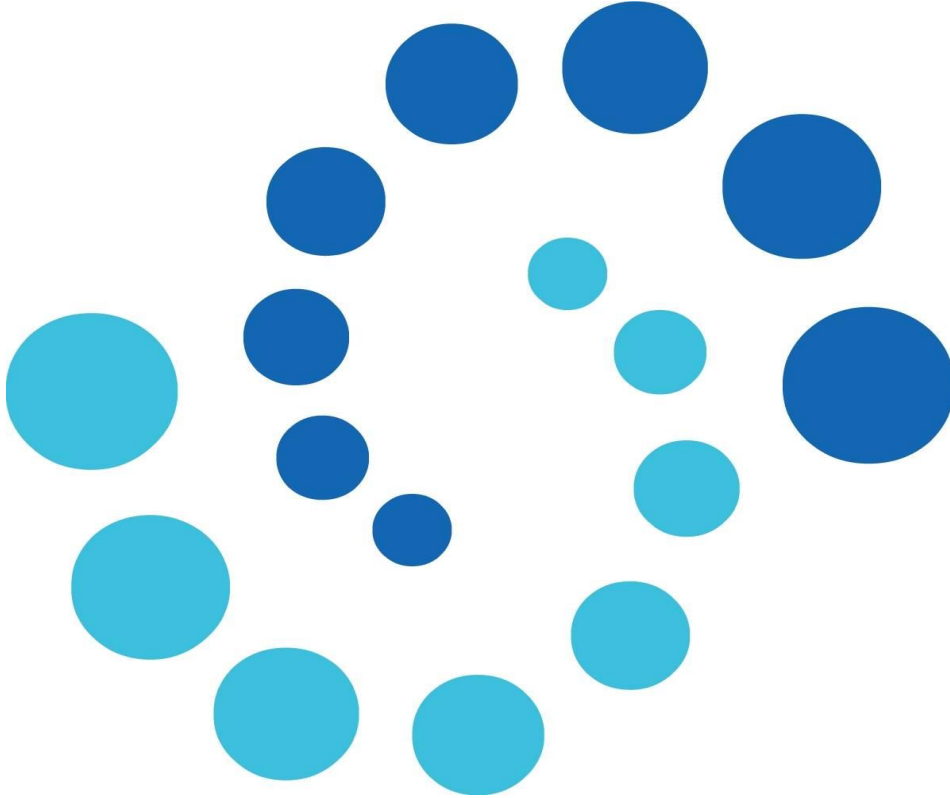

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

Mart 2017
Cilt 2, Sayı 1

March 2017
Volume 2, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Mart 2017, Cilt 2, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research

March 2017, Volume 2, Issue 1

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi,
Türkiye

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi,
Türkiye

Editör

Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Editor in Chief

Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Bölüm Editörleri

Dil Eğitimi

Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR

Language Education

Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR

Fen Eğitimi

Dr. Yılmaz KARA

Science Education

Dr. Yılmaz KARA

Matematik Eğitimi

Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Neslihan USTA

Mathematics Education

Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Neslihan USTA

Sosyal Bilgiler Eğitimi

Dr. Ayşegül TURAL

Social Studies Education

Dr. Ayşegül TURAL

Sınıf Eğitimi

Dr. Muamber YILMAZ
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Primary Education

Dr. Muamber YILMAZ
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Eğitim Bilimleri

Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Dr. Sema SULAK

Educational Sciences

Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Dr. Sema SULAK

Eğitim Teknolojisi

Dr. Ayşe Derya IŞIK

Educational Technology

Dr. Ayşe Derya IŞIK

Güzel Sanatlar Eğitimi

Dr. Seçil KARTOPU

Arts Education

Dr. Seçil KARTOPU

Dil Uzmanı

Dr. Serpil ÖZDEMİR

Philologist

Dr. Serpil ÖZDEMİR

Yabancı Dil Sorumlusu

Dr. Tuğba UYGUN

Foreign Language Specialist

Dr. Tuğba UYGUN

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği
74100 BARTIN - TÜRKİYE
e-posta: editor@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association
74100 BARTIN - TURKEY
e-mail: editor@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

Journal of Limitless Education and Research (J-LERA) is an international refereed journal that is published three times a year.

Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

The responsibility lies with the authors of papers.

INDEXLER

Kapak: Dr. Ayşe Derya IŞIK

Sınırless Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 1

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. Ahmet SABAN, Konya Necmettin Erbakan University, Turkey
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŐ, Dokuz Eylul University, Turkey
Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET, Kastamonu University, Turkey
Prof. Dr. Cemal TOSUN, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. David HUNG National Institute of Education, Singapore
Prof. Dr. Douglas K. HARTMAN, Michigan State University, USA
Prof. Dr. Elza SEMEDLİ, Hazar University, Azerbaijan
Prof. Dr. Emine KOLAÇ, Anadolu University, Turkey
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN, Sakarya University, Turkey
Prof. Dr. Gulheyran RAHIMOVA, Baku State University, Azerbaijan
Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN, Dokuz Eylul University, Turkey
Prof. Dr. Kamil ÖZERK, Oslo University, Norway
Prof. Dr. M. Fatih TAŐAR, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN, Anadolu University, Turkey
Prof. Dr. Ramazan SEVER, Giresun University, Turkey
Prof. Dr. Recai DOĞAN, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. Rex STOCKTON, Indiana University, USA
Prof. Dr. Rolf GOLLOP, Zurich University, Switzerland
Prof. Dr. Safure BULUT, Middle East Technical University, Turkey
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ, Uludag University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bahri ATA, Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Dana ROLINSON, The university of West Alabama, USA
Assoc. Prof. Dr. Emre ÜNAL, Omer Halisdemir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Erol DURAN, Usak University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fatih Çetin ÇETİNKAYA, Duzce University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fatma Susar KIRMIZI, Pamukkale University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Suleyman Demirel University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Joanna BLACK, University of Manitoba, Canada
Assoc. Prof. Dr. Jodene Goldenring FINE, Michigan State University, USA
Assoc. Prof. Dr. Kubilay YAZICI, Omer Halis Demir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet TURAN, Fırat University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehseti İSMAYİL, Azerbaijan State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Neşe TERTEMİZ, Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylul University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adiyaman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Mugla Sitki Kocman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sean WIEBE, University of Prens Edward Island, Canada
Assoc. Prof. Dr. Selami YANGIN, Recep Tayyip Erdogan University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevinç Qasimova, Baku State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şengül Saim ANAGÜN, Eskisehir Osmangazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Tolga GÜYER, Gazi University, Turkey

Sınırless Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 1

Hakem Kurulu (Review Board)

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Gizem SAYGILI, Süleyman Demirel Üniversitesi

Doç. Dr. Muamber Yılmaz, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Hasan BAKIRCI, Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Bartın Üniversitesi

Değerli Okuyucular,

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) olarak geçen yıl ilk sayısını yayınladığımız Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin 2. sayısı ile karşınızdayız. Dergimizin öncelikli amacı eğitim alanının tüm yönlerine bilimsel ve uygulama yönüyle katkı sağlamaktır. Bu süreçte bilimsel araştırma ve çalışmaları destekleme, eğitim teori ve uygulamalarını birleştirme, bilimsel bilgileri alana aktarma, yeni bilgiler üretme ve yayınlama gibi çalışmalar önemli olmaktadır. Bu anlayıştan hareketle hazırlanan Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin amacı;

- *Eğitim alanında uluslararası düzeyde nitelikli yayınlar yapmak,*
- *Eğitim alanını geliştirecek bilimsel araştırma ve çalışmalara öncelik vermek,*
- *Eğitimde yeni yöntem ve teknikleri içeren bilimsel çalışmaların yayılmasını desteklemek,*
- *Nitelikli yayınlarla eğitim biliminin gelişmesine ve niteliğinin artmasına katkı sağlamak,*
- *Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise, yükseköğretim ve yaygın eğitim kurumlarda eğitim-öğretim sürecinin geliştirilmesine çalışmak,*
- *Nitelikli ve donanımlı, mesleğindeki yenilikleri ve gelişmeleri izleyen, çağdaş bilimin gerektirdiği ölçütlere uygun öğretmenler yetiştirmeye katkı sağlamak,*
- *Bilimsel araştırmaların sonuçlarının okullarda uygulanabilir olduğunu göstererek öğretmenlerde mesleki gelişimi sağlamak,*
- *Sınırsız eğitim ve araştırma hakkında öğrenci, okul ve öğretmenlere farkındalık kazandırmak,*
- *Ülkemizde tarih, güzel sanatlar, kültür, çevre, doğal zenginliklerin gelişmesine katkı sağlayacak eğitim içerikli çalışmaları yayınlamak,*

olarak belirlenmiştir.

Dergimiz ilk sayıdan itibaren ulusal ve uluslararası düzeyde önemli indekslerde taranmaya başlamıştır. Ayrıca yılda 3 sayı yayınlanması kararlaştırılmıştır. Bu sayıda eğitim alanında hazırlanan 5 önemli bilimsel makale ve araştırmaya yer verilmiştir.

Dergimizin eğitim alanına katkıları getirmesini diliyoruz.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 1

İÇİNDEKİLER

Makale Türü: Derleme

Firdevs GÜNEŞ

Okuma ve Sınrsız Öğrenme

Reading and Limitless Learning

1 - 20

Ayşe Derya IŞIK, Barış ÇUKURBAŞI, Mustafa FİDAN, Murat DEBBAĞ, Erdem ERKAN

Tablet Bilgisayarlar İçin İnternet Tabanlı Ölçme-Değerlendirme Sistemlerinin Geliştirilmesine İlişkin Hususların Belirlenmesi

Determination of the Issues for the Development of Internet Based Measurement and Evaluation Systems for Tablet Computers

21 - 34

Yılmaz KARA

Eğitimde Sınrsız Araştırma ve Bilimsel Yöntem

Limitless Research in Education and Scientific Method

35 - 47

Makale Türü: Araştırma

Fatma Susar Kırmızı, Demet KASAP

Yaratıcı Okuma ve Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yaratıcı Yazma Becerisine Etkisi

The Effect of Creative Reading and Creative Writing Activities on Creative Writing Skill

48 - 62

Süleyman Erkam SULAK, Şenol ARSLAN

Investigation of 4th Grade Primary School Students' Level of Usage of Summarizing Strategy

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Özetleme Stratejisini Kullanma Düzeyinin İncelenmesi

63 - 77

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 2, Sayı 1, 63 - 77
The Journal of Limitless Education and Research
Volume 2, Issue 1, 63 - 77

Gönderilme Tarihi: 15.02.2017

Kabul Tarihi: 22.02.2017

Investigation of 4th Grade Primary School Students' Level of Usage of Summarizing Strategy¹

Assist. Prof. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Bartın University, erkamsulak@gmail.com

Şenol ARSLAN, Bartın University, arslan.senol@hotmail.com

Abstract: The aim of this study is to research of 4th grade primary school students' level of usage of summarizing strategy. This research was carried out in descriptive survey model. Survey model is a research model aiming to describe a situation existing at that time or in the past as it is. The study group of this study is consisted of 60 students studying in 4 grades of Bartın Akçalı Primary School and Bartın Kozcağız Ahmetler Primary school in 2015-2016 academic year. Students were asked to summarize by giving informative and narrative texts. In obtaining the data of the study, *Summarizing Strategies Rating Scale* and the *Summarizing the problem Inventory* developed by Özçakmak (2015) was used. In the results of study, the ability to use strategies of summarizing on of the reading comprehension strategies and problems faced during summarizing of 4th grade students were determined. It was observed that ensures success students have 70.6% success in narrative text summarization and 65.19 % success in informative text summarization. It was determined that students are more successful in summarizing narrative texts than informative texts and they have problems of not using correct reductions and narrative mode.

Key Words: Summarizing Skills, 4th grade primary school, Summarizing Strategy.

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Özetleme Stratejisini Kullanma Düzeyinin İncelenmesi

Özet: Bu araştırmanın amacı, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin özetleme stratejisini kullanma düzeylerini araştırmaktır. Araştırma betimsel tarama modelinde yapılmıştır. Tarama modeli, o andaki veya geçmişteki bir durumu olduğu gibi tanımlamayı amaçlayan bir araştırma modelidir. Araştırmanın çalışma grubu, 2015-2016 öğretim yılında Bartın Akçalı İlkokulu ve Bartın Kozcağız Ahmetler ilkokulunun 4 sınıflarında öğrenim gören 60 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilere bilgilendirici ve öyküleyici metinler verilerek özetlemeleri istenmiştir. Çalışmanın verilerinin elde edilmesinde, Özçakmak (2015) tarafından geliştirilen Özetleme Stratejilerini Puanlama Ölçeği ve Özetleme Sorun Envanteri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda 4. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama stratejilerinden özetleme stratejisinin kullanabilme becerileri ve özetleme de karşılaştıkları sorunlar belirlenmiştir. Öğrencilerin öyküleyici metinleri özetlemede % 70,6, bilgilendirici metinleri özetlemede ise %65,19 başarı sağladıkları gözlenmiştir. Öğrencilerin öyküleyici metinleri bilgilendirici metinlere göre özetlemede daha başarılı oldukları ve özetlemede en çok kısaltma ve anlatım kipini doğru kullanmama sorununu yaşadıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özetleme Becerileri, İlkokul 4. Sınıf, Özetleme Stratejisi.

¹ This study was be presantiton in IX. European Conference on Social and Behavioral Sciences was be held at Paris, France on February 3-6, 2016.

1. Introduction

With the aim of ensuring the permanence of the text read in text studies during Turkish lessons and determining that text is understood or not understood one of the most frequently used strategies is summarizing (Eyüp, Stepler and Uzuner Yurt, 2012, 24). The abbreviated forms of a text by selecting the relevant parts are also called summarizing (Demirel and Deneme, 2012, 51). Summarizing is the explanation of the individual's thinking of what he has learned; his writing with logical and understandable manner and explaining what he has learned with his own words (Deneme, 2009). Or in other words, converting a text into a shorter text form As a result of a number of cognitive processes based on the offerings of that text, in other words it is the process of creating a new text (Ülper and Karagül, 2011; Özçakmak, 2015, 6). As for MEB (2004,197), it describes summarizing as shortening a work or a conversation with it outlines and without disturbing the essence, purpose and structure of it. There have been many researches on summarizing strategies. With reviewing related summarizing strategies located in the literature study in their work, Doğan and Özçakmak (2014) stated that the title of the strategy as follows:

- **Writing title:** It is the name of text giving preliminary information about the topic within the text.
- **Correct Usage of Perspective:** Texts can be written with different perspectives. However summarizing should be done with the prevailing views, thus unity is achieved in expression and text will be discussed with a wider perspective (Doğan and Özçakmak, 2014, 156).
- **Correct Usage of narrative mode:** There is no obligation on mode to be used in summarizing. However there is a consensus about writing summaries using present tense mode.
- **Choosing important information:** This is selecting and writing of important points while summarizing.
- **Eliminating unimportant information:** The thing that summary author should do is to distinguish important and unimportant information within original text, to restate the original text with appropriate content and format by preserving its meaning (Dilidüzgün and Genç, 2014; Özçakmak, 2015, 69). Unimportant information should not be included within the summary text.

- **Not including non-text information:** Non-text information should not also be included within summary text.
- **Consistent writing:** consistency expresses the integrity of text occurred with semantic and logical connections (Coşkun, 2005, 9). If this harmony is not achieved, a meaningful whole does not occur and text becomes an independent thoughts stack that cannot be associated with each other (Can, 2012, 58).
- **Reduction:** Summarisation should be shorter than text. Writing should be comprehended and main idea should be understood. Summarizing skills that students realize with these steps have been examined.

1.1. Research Objective

The aim of this study is to research of 4th grade primary school students' level of usage of summarizing strategy. In accordance with this purpose answers to the following sub-problems will be found.

- a) What is the level of using summarizing skills when summarize narrative texts?
- b) What is the level of using summarizing skills when summarize informative texts?
- c) What are the problems they experienced in using Summarizing strategies and what is the frequency of these problems?

1.2. Importance of research

In reviewing the literature, it is observed that there have been various researches for the use of summarizing strategy. It is seen that primary school researches are not sufficient. Therefore, in primary schools that regarded as the foundation of education and training, at what level summarizing strategy one of the indicator reading comprehension can be used for students and the detection of usage problems is very important in terms of the future of education. With this aspect ability of summarizing a text is a learning strategy needed to acquire to students from basic training (Karatay and Okur, 2012, 402).

2. Method

2.1. Method of Research

This research was carried out in descriptive research model. Research model is research approach aims to identify describing a situation existing at that time or in the past as

it is (Karasar, 1984). Since this study examines the current summarization skills of students research model has been used.

2.2. Working Group of Research

Target population of the research is 4th grade students studying at primary schools in Bartın. Sample of this research is 60 4th grade students from Bartın Akçalı Primary School and Bartın Kozcağız Ahmetler Primary school.

2.3. Data Collection Tool

In this study, *Summarizing Strategies Rating Scale* and *Summarizing the problem Inventory* (Özçakmak, 2015) is used as data collection tool. Besides, one narrative and one informative text are used.

2.4. Analysis of data

The data obtained in this research are converted into percentiles calculated as the arithmetic average according to the detailed scoring criteria of summarizing strategies. Made summaries were examined separately by two investigators. Correlation coefficient between the results of two researchers was calculated as 0.92.

3. FINDINGS

3.1. Findings Related to the first sub problem

(a) What is the level of using summarizing skills when summarize narrative texts?

In this section, studies upon summarizing strategies that students used summarizing narrative text and mistakes by students are presented.

Table 1

Strategy Using Rate of Students in Summarizing Narrative Text

Summarizing strategies	Score interval	n	$\bar{X}$	%
Writing title	0-10	60	9.5	%95
Correct use of perspective	0-10	60	7.9	%79.1
Correct use of narrative mode	0-10	60	5.1	%50
Choosing important information	0-30	60	24.1	%80.2
Eliminating unimportant information	0-10	60	5.5	%55
Not including non-text information	0-10	60	9.7	%97
Coherent writing	0-10	60	6.7	%66.6
reduction	0-10	60	2.2	%22
TOTAL	0-100	60	70.6	%70.6

As shown in Table 1, it is seen that students are most successful in strategies “Not including non-text information (97%)” and “wiring title (95%) and least successful in strategies as “reduction (22%)” and “Correct use of narrative mode (%50). The overall success rate of students in summarizing narrative text is found as 70.66%.

When problem inventory about using summarizing strategies examined, it has been found out that 5% of students made this mistake that not writing a title or problematic, changed or misspelled title.

It has been seen that Correct use of perspective strategy has been used generally correct, but only 20.9% of students made writing with multi perspective mistake in this strategy.

Students having major problems in writing narrative mode while summarizing (50%) and writing with more than one narrative mode are in the identified mistakes.

While students summarizing narrative text, it has been determined that their rate of choosing important information is very high (80.2%) but they cannot use enough the eliminating unimportant information strategy (55%).

In using coherent writing strategy it has been found out that they are unable to ensure the success with rate of 33.4%. The most common mistake is the situation when there is integrity issue and information is partially contradictory.

While summarizing narrative texts, it has been found out that reduction strategy is the least successful strategy in use (22%). Situations, which faced mistakes, are 10% less or 30% more than original text, have been determined as a result of the analysis.

3.2. Findings Related to the second sub problem

(b) What is the level of using summarizing skills when summarize informative texts?

In this section, studies upon summarizing strategies that students used summarizing informative text and mistakes by students are presented.

Table 2

Strategy Using Rate of Students in Summarizing Informative Text

Summarizing strategies	score interval	n	$\bar{X}$	%
Writing title	0-10	60	9.6	%95.8
Correct use of perspective	0-10	60	6.8	%68.3
Correct use of narrative mode	0-10	60	5.5	%55
Choosing important information	0-30	60	16.4	%54.5
Eliminating unimportant information	0-10	60	5.7	%57.3
Not including non-text information	0-10	60	9.2	%91.6
Coherent writing	0-10	60	6.6	%66.3
reduction	0-10	60	5.4	%54.1
TOTAL	0-100	60	65.2	%65.2

As shown in Table 2, it is seen that students are most successful in strategies “writing title (95%)” and “Not including non-text information (91.6%)” and least successful in strategies as “Choosing important information (54%)” and “reduction (54.5%)” and “Correct use of narrative mode (55%)”. The overall success rate of students in summarizing informative text is found as 65.2%.

When problem inventory about using summarizing strategies examined, it has been found out that 4.2% of students made this mistake that not writing a title or problematic, changed or misspelled title.

In Correct use of perspective strategy a success rate of 68.3% has been observed. 31.7% of these students made mistakes as the writing with multi perspective and using completely wrong perspective.

In choosing important information strategy, success rate of students is 54 %, and 46% of them experienced problems. 46% of students generally could only choose 3 or 4 important information from 10.

The success rate of eliminating unimportant information strategy is 57.3%. As a result of analysis, in eliminating unimportant information strategy 42.7% of students gave important information between 5-6 and 7-8.

In Not including non-text information strategy, 91.6% of students were successful. It has been found out that 8.4 % of students included 2 or 3 non-text information.

A success rate of 66.3% in Coherent writing strategy was observed. In Coherent writing strategy, it has been observed that 33.7% of students made mistakes when information was often contradictory, sentences and paragraphs were almost incompatible.

In reduction strategy, 54.1% of participants were successful. Situation, which summary text length is 10% less or 30% more than original text have been determined as a result of the analysis.

3.3. Findings Related to the second sub problem

(c) What are the problems they experienced in using Summarizing strategies and what is the frequency of these problems?)

When we look at the strategies, about which students have problems in summarizing narrative texts, they have most problems about reduction (22%), correct use of narrative mode (50%), eliminating unimportant information (55%) and coherent writing (66.6 %) strategies.

The beginning of many problems about summarizing strategies experienced by students in informative texts are reduction (54.1%), choosing important information (54.5%), correct use of narrative mode (55%), eliminating unimportant information (57.3%) and coherent writing (66.3%).

In reduction strategy, students had problems like length of summary is more than 10% and less than 30% of original text and the length of summary is 10-14% or 26-30% of original text. These problems were commonly observed both in narrative and informative texts. In results of the study, it has been found that they have more problems in reduction of narrative texts than informative texts.

When we look at the correct use of narrative mode strategy, it has been observed that students make mistakes both in narrative and in informative texts. It has been determined that in narrative text the success rate of correct use of narrative mode strategy is 50%, and in informative this rate is 55%. It has been observed that while students writing summaries, they generally use more than one narrative mode and they partly use wrong narrative mode in writing summaries.

In summarizing narrative texts, it has been observed that while students have 80.16% success in choosing important information strategy, they have not same success rate in eliminating unimportant information strategy. Students have a 55% success rate in eliminating unimportant information strategy in narrative texts.

It has been observed that from the informative text summarizing strategies, choosing important information (54.5%) and eliminating unimportant information (57.3%) are strategies

that students have problems in both of them. While students are summarizing informative texts, they both have difficulty in choosing important information and in eliminating unimportant information from the text.

In line with this information, it has been determined that students have problems about eliminating unimportant information strategy in both narrative text and informative text.

When we look at the coherent writing strategy from summarizing skills, it has been determined that students have 66.6% success in narrative texts and 66.3% success in informative texts. Based on these data, students have same difficulties about coherent writing strategy both in narrative and informative text. It has been determined that there mostly is subject integrity but Information is partly contradictory, sentences and paragraphs are mostly compatible.

When we analyse the problems that students have in summarizing skills and frequency rate of them, it has been determined that within narrative and informative texts students generally have problems about same strategies among summarizing strategies and these strategies are “reduction”, “eliminating unimportant information”, choosing important information”, “correct use of narrative mode” and “coherent writing”.

4. Results, Discussion and Suggestions

In the analysis of data obtained from the study the following conclusions were reached:

- It seen that 4th grade students are the most successful in using “not including non-text information and writing title” and the least successful in using “reduction and correct use of narrative mode” strategies.
- While students are summarizing narrative texts, it has been determined that their rate of choosing important information is very high but they don't use eliminating unimportant information enough.
- While summarizing narrative texts, failures in reduction strategy that provided at least success strategy in use, situations that length of summary is more than 10% and less than 30% of original text were determined by results of study.

- The overall success rate of students in summarizing narrative texts was determined as 70.7%.
- In summarizing informative texts, students are the most successful in using “not including non-text information and writing title” and the least successful in using “reduction and correct use of narrative mode and choosing important information” strategies.
- The overall success rate of students in summarizing informative texts was determined as 70.7%.
- The result that 4th grade students in primary school are more successful in summarizing narrative texts when compared to informative texts was achieved.

Research results are similar with research results of study called “skills of Turkish teacher candidates in summarizing by listening with taking notes” by Özçakmak (2015). Özçakmak carried out this study with 202 university students and he reached this result that university students were the most successful in not including non-text information (94.9%) and writing title (94.3%), were the least successful in eliminating unimportant information (21.9%) and correct use of narrative mode (40,8%). The overall success rate of students in summarizing narrative texts was 60.2%. The overall success rate in summarizing informative texts was 62.3%. When this two conducted study compared, it is seen that the most successful strategies are same and success percentages are very close to each other, from the least successful strategies the correct use of narrative mode is the same. From the result when two studies compared, unless using skills of summarizing strategies are not gained during primary school, they cannot be gained in schools until university and mistakes that students make in using summarizing skills cannot be corrected and their success rate remains at primary school level results can be reached.

Bulut and Akyol (2014) with studies of them called “ summarizing strategies of 5th grade students and teachers”, in summaries about narrative texts made by both students and teachers, the result that they are more successful than informative texts in terms of meeting determined summarizing criteria was reached. This achieved result is consistent with the results achieved by our survey

In accordance with these results, to increase the level of success of students in their use of summarizing strategies the following suggestions may be submitted.

4.1. Suggestions

- It may be suggested that give more time to use to summarizing strategies during courses to teachers in primary schools.
- It may be suggested that texts in course books may be in line with developing the summarizing strategies of students and giving more time to activities containing summarizing strategies.
- During In-service training activities towards teachers, by giving emphasis on the importance of summarizing strategies teachers may be provided to understand the importance of this strategy.
- With doing studies improving the summarizing strategies of teacher candidates studying at universities, they may be provided to start their professional lives with the elimination of these shortcomings

BİBLİOGRAPHY

- Bulut, P. and Akyol, H. (2014). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin özetleme stratejileri. *International Journal of Language Academy*, 2(4), 36-48
- Can, R. (2012). *Ortaöğretim öğrencilerinin yazılı anlatımlarında paragraf düzeyinde bağdaşıklık ve tutarlılık*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Coşkun, E. (2005). *İlköğretim öğrencilerinin öyküleyici anlatımlarında bağdaşıklık, tutarlılık ve metin elementleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Demirel, Ö. and Deneme, S. (2012). Yabancı dilde yazma becerisinin gelişiminde özetleme tekniğinin öğretimi ve başarıya etkisi. *Dil Dergisi*, 157, 49-64
- Deneme, S. (2009). İngilizce öğretmen adaylarının özetleme stratejilerini kullanım tercihleri. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5(2), 85-91.
- Dilidüzgün, Ş. and Genç, Ş. (2014). Metin türü odaklı özet çıkarma çalışmalarının özet çıkarma becerisini geliştirmeye etkisi. (Ed.: K. İşeri, G. Çetinkaya, T. Çelik, S. Demirgüneş, T. Daşöz ve Y. Gençler). *Türkçe eğitiminde kuramsal ve uygulamalı çalışmalar*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Doğan, Y. and Özçakmak, H. (2014). Türkçe öğretmen adaylarının dinlediğini özetleme becerilerinin değerlendirilmesi. *M.K.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(28), 153-176.
- Eyüp, B., Stepler, Z. and Uzuner Yurt, S. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının özetleme stratejilerini kullanmadaki eğilimleri. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 22-30.
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel araştırma metodu*. Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık.
- Karatay, H. and Okur, S. (2012). Öğretmen adaylarının öyküleyici ve bilgilendirici metinleri özetleme becerileri. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, 5(7), 399-420

- MEB. (2004). *Türkçe öğretim programı kılavuzu (Taslak)*. Ankara. Milli Eğitim Basımevi
- Özçakmak, H. (2015). *Türkçe öğretmeni adaylarının not alarak dinlemede özetleme stratejilerini kullanma becerileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ülper, H. and Karagül, S. (2011). Özetleme becerisinin kazandırılmasına yönelik etkinlikler: Ders kitapları temelinde bir araştırma. (Ed.: V. D. Günay, Ö. Fidan, B. Çetin ve F. Yıldız), *Türkçe Öğretimi Üzerine Çalışmalar*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, s. 145-155.

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Özetleme Stratejisini Kullanma Düzeyinin İncelenmesi

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Okunan bir metni anlamak için okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası çeşitli stratejilerin okuyucu tarafından kullanılması gerekmektedir. Okuma sonrasında kullanılacak etkili stratejilerden biri de metni özetleme çalışmalarındır. Özetleme çalışmalarında önemli olan nokta, bir metnin nasıl özetleneceği hakkında öğrencilere bilgi verilmelidir. Bu bilgilendirme çalışmalarında uygun özetleme stratejileri nitelikli metinler üzerinde öğrencilere tanıtılmalı, daha sonra bağımsız uygulamalar yapmalarına fırsat verilmelidir.

Özetleme, okuduğunu kavrama düzeyinin bir göstergesi, öğrenme sürecinde bilinçli öğrencilerin okudukları metinde sunulan önemli bir bilgiyi ayrıntılarından arındırma, onu kendi sözcükleriyle yeniden yapılandırma becerisidir (Karatay ve Okur, 2012, 402).

Özetleme becerisine yönelik araştırmalar incelendiğinde, ilkokul düzeyinde yapılan çalışmaların yeterli olmadığı görülmektedir. Bu sebeple eğitim ve öğretimin temeli sayılan ilkokullarda okuduğunu anlamanın göstergelerinden biri olan özetleme stratejisinin öğrencilerde ne düzeyde kullanılabildiği ve kullanılma sorunlarının tespit edilmesi eğitimin geleceği açısından çok önemlidir. Metin özetleme becerisi, bu yönüyle temel eğitimden itibaren öğrencilere kazandırılması gereken bir öğrenme stratejisidir (Karatay ve Okur, 2012, 402).

Doğan ve Özçakmak (2014) çalışmalarında özetleme alanında yapılan araştırmaları incelemiş ve özetleme stratejisini şu başlıklar halinde belirtmişlerdir;

- **Başlık yazma:** Metindeki konu hakkında ön bilgi veren metnin adıdır.
- **Bakış açısını doğru kullanma:** Metinler farklı bakış açıları ile yazılmış olabilir. Ancak özetleme, hâkim bakış açısıyla yapılmalıdır, böylelikle hem anlatımda birlik sağlanmış hem de metin daha geniş bir bakış açısıyla ele alınmış olacaktır (Doğan ve Özçakmak, 2014, 156).
- **Anlatım kipini doğru kullanma:** Özetlemede kullanılacak kip konusunda herhangi bir zorunluluk yoktur. Ancak özetlerin geniş zaman kipleri kullanılarak oluşturulması konusunda fikir birliği vardır.
- **Önemli bilgiyi seçme:** Metin özetlenirken önemli yerlerin seçilip yazılmasıdır.

- **Önemsiz bilgiyi silme:** Özet yazan kişinin yapması gereken şey, orijinal metindeki önemli ve önemsiz bilgileri ayırt etmek, asıl metni, anlamını koruyarak uygun içerik ve biçimle yeniden ifade etmektir (Dilidüzgün ve Genç, 2014; Özçakmak, 2015, 69). Önemsiz bilgilerin özet metinde yer almaması gerekmektedir.
- **Metin Dışı Bilgiye Yer Vermeme:** Metinde yer almayan bilgilerin özette de yer almaması gereklidir.
- **Tutarlı yazma:** Tutarlılık, metnin anlamsal ve mantıksal bağlantılarla oluşan bütünlüğünü ifade etmektedir (Coşkun, 2005, 9). Eğer bu uyum sağlanamazsa anlamlı bir bütün oluşmaz ve metin, birbirleriyle ilişkilendirilemeyen bağımsız düşünceler yığını hâline gelir (Can, 2012, 58).
- **Kısaltma:** Özetlemenin metinden daha kısa olması gerekmektedir. Yazının kavranılması ve ana fikrinin anlaşılması gereklidir.

Bu araştırmanın amacı, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin özetleme stratejisini kullanma düzeylerini incelenmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır;

- a) İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin öyküleyici metinleri özetlerken özetleme stratejisini kullanma becerileri ne düzeydedir?
- b) İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metinleri özetlerken özetleme stratejisini kullanma becerileri ne düzeydedir?
- c) İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin özetleme stratejilerini kullanma konusunda yaşadıkları sorunlar nelerdir?

Betimsel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu, Bartın Akçalı İlkokulu ve Bartın Kozcağz Ahmetler İlkokulu öğrencilerinden 60 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Çalışmada veri toplama aracı olarak *Özetleme stratejilerini puanlama ölçeği* ve *Özetleme sorun envanteri* (Özçakmak, 2015) kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler özetleme stratejilerinin ayrıntılı puanlama kriterlerine göre aritmetik ortalamaları alınarak yüzdeler dilimlere dönüştürülmüştür. Yapılan özetler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı incelenmiştir. İki araştırmacının sonuçları arasındaki korelasyon katsayısı 0,92 olarak hesaplanmıştır.

Araştırma sonucunda;

- İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin öyküleyici metinleri özetlemede en çok “ metin dışı bilgiye yer vermeme ve başlık yazma”, en az ise “ kısaltma ve anlatım kipini doğru kullanma ” stratejilerini kullanmada başarı sağladıkları görülmüştür.
- Öğrencilerin öyküleyici metinleri özetlerken önemli bilgileri seçme oranlarının çok yüksek olduğu, fakat önemsiz bilgiyi silme stratejisini yeterince kullanamadıkları belirlenmiştir.
- Öyküleyici metinler özetlenirken kullanımda en az başarı sağlanan kısaltma stratejisinde karşılaşılan hataların, özetlerin orijinal metnin %10’undan az veya %30’undan fazla olması durumları olduğu yapılan analizler sonucunda belirlenmiştir.
- Öğrencilerin öyküleyici metinleri özetlemede genel başarı oranları ise % 70,66 olarak tespit edilmiştir.
- Bilgilendirici metinleri özetlemede ise en çok “ metin dışı bilgiye yer vermeme ve başlık yazma”, en az ise “ kısaltma, anlatım kipini doğru kullanma ve önemli bilgiyi seçme ” stratejilerini kullanmada başarı sağladıkları görülmüştür.
- Öğrencilerin bilgilendirici metinleri özetlemede genel başarı oranları ise % 65,19 olarak tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçları Özçakmak (2015) tarafından yapılan “Türkçe öğretmeni adaylarının not olarak dinlemede özetleme stratejilerini kullanma becerileri” adlı araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Özçakmak 202 üniversite öğrencisi ile bu çalışmayı gerçekleştirmiş ve üniversite öğrencilerinin öyküleyici metinleri özetlemede en çok metin dışı bilgiye yer vermeme (%94,9) ve başlık yazma (%94,3), en az ise önemsiz bilgiyi silme (%21,9) ve anlatım kipini doğru kullanma (%40,8) stratejilerini kullanmada başarı sağladıkları sonucuna ulaşmıştır. Öğrencilerin öyküleyici metinleri özetlemede genel başarı oranı ise %60,2 olarak çıkmıştır. Bilgilendirici metinleri özetlemede genel başarı oranı ise %62,3 olarak bulunmuştur.

Araştırma sonuçları doğrultusunda şu önerilerde bulunulmuştur;

- Özetleme stratejilerine ilkokul düzeyindeki derslerde daha fazla yer verilmelidir.
- Ders kitaplarındaki metinlerin öğrencilerin özetleme stratejilerini geliştirici yönde olmalı ve çalışma kitaplarında özetleme stratejilerini içeren etkinliklere daha fazla yer verilmelidir.

Süleyman Erkam SULAK, Şenol ARSLAN

- Öğretmenlere yönelik olarak yapılan hizmet içi eğitim faaliyetlerinde özetleme stratejilerinin önemi üzerinde durularak, öğretmenlerin bu stratejinin önemini kavramaları sağlanmalıdır.
- Lisans düzeyinde, öğretmen adaylarına özetleme stratejileri hakkında bilgi verilmelidir.